

Фатенок-Ткачук А. О.,

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Волинський національний університет імені Лесі Українки

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ДАНИХ ЯК ОСНОВА ОПТИМІЗАЦІЇ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

Одне з ключових завдань обліку – це систематизування обліково-аналітичної інформації з метою інформування зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів щодо стану та ефективності роботи підприємства. Для максимізації впливу та користі візуалізації даних у процесі прийняття рішень варто налаштувати візуалізацію даних під потреби відповідних стейкхолдерів та забезпечити її доступність для всіх. Підтримуючи інтерактивність, точність та доступність, візуалізація даних стає ключовим елементом сучасного управління, допомагаючи організаціям вирішувати складні завдання та досягати своїх цілей. Завдання обліково-аналітичного персоналу – володіти навичками використання інструментів візуалізації з метою підвищення конкурентоздатності на ринку праці.

Візуалізація даних – це метод, що полягає в конвертації сухих фактів та цифрових даних у зрозумілі, візуально привабливі зображення. Вона використовує різні графічні форми, такі як діаграми, графіки, та інформаційні панелі, для ілюстрації та аналізу даних, що допомагає сприймати та розуміти інформацію швидше і ефективніше. Вона передає чітку інформацію, використовуючи доступні дані. Зображуючи дані у зрозумілому форматі, їх візуалізація допомагає виявити закономірності та тенденції, які не завжди очевидні при перегляді необроблених даних [1].

Варто зазначити, що візуалізація даних створює можливість для залучення усіх учасників управлінського процесу до аналізу даних та прийняття рішень. Сформовані графіки та діаграми можуть бути ефективним інструментом для комунікації між різними відділами підприємства або між керівництвом та

співробітниками. Вони допомагають забезпечити спільне розуміння поточного стану справ та розробити стратегії для подальшого розвитку.

Ми виокремили переваги візуалізації даних, а саме: можливість виявляти закономірності та тенденції; спрощення орієнтування в складних даних; підвищення рівня співпраці та можливість обміну досвідом; зменшення зусиль і часу, необхідних для компетентної інтерпретації даних [2]. З іншого боку, залежить від вибору відповідної візуалізації, що впливатиме на забезпечення точності та узгодженості даних для досягнення балансу [3].

Найпоширенішими інструментами для візуалізації даних є Excel та Google Таблиці. Це два надзвичайно зручні та широко відомі інструменти, які користуються популярністю серед широкого кола користувачів. За допомогою них можна ефективно працювати з електронними таблицями, проводити швидкий аналіз та обчислення даних, а також створювати різноманітні візуальні зображення, такі як діаграми та графіки. Excel і Google Таблиці надають широкий спектр можливостей для роботи з даними, включаючи функції сортування, фільтрації, розрахунків, кастомізація графіків та діаграм, тощо. Однією з важливих переваг цих інструментів є їхня доступність та зручність в роботі, оскільки багато користувачів вже знайомі з їхнім інтерфейсом та функціоналом. Крім того, обидва інструменти мають можливість зручного збереження та обміну даними, що робить їх ідеальними для колективної роботи та співпраці над проектами. Варто ще виокремити комплексні програмні забезпечення, що призначені для бізнес-аналітики: Tableau і Power BI.

Tableau було засновано в 2003 році в результаті проекту з інформатики в Стенфорді, який мав на меті покращити потік аналізу та зробити дані більш доступними для людей за допомогою візуалізації. Співзасновники Кріс Столт, Пет Ханрахан і Крістіан Чабот розробили та запатентували основоположну технологію Tableau, VizQL, яка візуально передає дані шляхом перетворення дій перетягуванням в запити даних через інтуїтивно зрозумілий інтерфейс. Сьогодні організації в усьому світі – від некомерційних до глобальних підприємств, у всіх галузях і відділах – дають змогу своїм співробітникам за допомогою Tableau

здійснювати зміни за допомогою даних [4]. Power BI – це набір програмних служб, програм і конекторів, які разом перетворюють непов’язані джерела даних на узгоджену, візуально захоплюючу та інтерактивну статистику. Ваші дані можуть бути електронною таблицею Excel або колекцією хмарних і локальних гібридних сховищ даних [5]. Tableau і Power BI – потужні інструменти бізнес-аналітики, розроблені для створення інтерактивних та візуально привабливих візуалізацій даних, підходять для більш складних наборів даних і надають більше можливостей для налаштувань, ніж інструменти для роботи з електронними таблицями.

Для детального розуміння та візуалізації всіх фінансових процесів та операційної діяльності підприємства необхідні бухгалтерські програми (Master:бухгалтерія, Medoc, Dilovod, iFin) та інші. Щоправда, для їхнього використання потрібні відповідні кваліфікаційні навички бухгалтера чи фінансового директора. Ще варто зазначити, що, часто, ці програми можуть бути незручними для легкої в розумінні, естетичної та ефективної візуалізації. З іншого боку, вони містять всю необхідну інформацію про фінансовий стан підприємства і для корисного використання можна витягнути дані із них, та відобразити їх більш коректно у вище зазначених інструментах.

Актуальним завданням наступних досліджень та розробок є формування окремих функціоналів у бухгалтерські програми або задіяння штучного інтелекту з метою автоматизації процесу систематизування та візуалізації даних для потреб управління.

Література

1. Фатенок-Ткачук А., Януш Р., Гузьо М. Візуалізація облікових даних для прийняття ефективних управлінських рішень. *Економіка та суспільство*, №62. 2024. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-174/>.
2. How to Use Data Visualization for Effective Decision Making. *True Chart*. URL: <https://www.truechart.com/data-visualization-for-decisions/>.
3. Data Visualization for Decision Making: The Complete Guide. *Alma Better Bytes*. URL: <http://surl.li/bvwtrx>.
4. What is Tableau? *Tableau*. URL: <http://surl.li/hwljls>.
5. What is Power BI? *Power BI*. URL: <http://surl.li/reciyb>.